

EUSKAL ORÍA

Beste bi

Ira (Donostia)
ZENBATGARRENA?

Agur Luzea: Emen nagokizu dei egin diguzu-ta. Ez ordea nere erantzuna bearra dezulakoan; emakume batzar orretan toki apur baten eskubidea izate arren, baizik.

Zer asmo, zer hizki ote ditu zuei azaltzekorik idazlelio sortu berriak, aizpatxoena arret arretaz entzun baño, bere txatxarkeria oroiturik?

Edonoiz eta edonora zoaztela anizango natzaizute, ni orain asitako bidean aurrera doaztenen irakaspennak aditzeko irikan.

Betorkigu lenbailen egun atsegina ori. Batasunaren eguzkiak argitu bitza eusko lurraldean, an eta emen sakabanatuak arkiten diran loretxoak, guziak alkarturik "Euskal Orria" illitegi zoragarriena antolatzan ekin dakiun Luzearek.

Maitxo (Elgoibar)

Agur Luzea: Berandu baña seguru emen dezute ba "Maitxo" re poz pozik Luzearenen delari erantzunaz bere iritzia botatzen.

Oso poz aundia artu nuen Luzea, illaren zapian "Euskal Orritik" egin ziguzun dei ura ikusi nuanean. Aspalditxoko gogoa degu Andereñio idazleak alkar ezagutzea, ta ziur naigo oraingotik bilduko gerala guztioak erri egoki bat aukeratzen badegu beintzat, jortan izango dira kontuak!

Olartzunego Mirentxu'k dio, etzakola bururatu koste, aldeko erria baño politikorik, ta bestetik berriz Naparrua'tik etorizko aldreibes xamar ote dan. Asketzi ta... Elgoibartik etortzko egori irixten aldiroz? Ala ez altzera oroitzen "Maitxo" ta "Agurtzane"tzaz? Naparrua'tik baño askoz bide gelago dago ba erri ontatik, ta ondo dakizute Mirentxu'k ta Pillipa'k nik oso oifi motxak ditu dala orrenbeste bide igarotzeko, ta gañira, nai-ta-nalez "Anjelus"erako etxeratu bear bestela...

Ezazute parrerik egin, Luzea eta nere lagunak, bene benetan ari naizta. Nereztat gauza samibia izango da egun ortan zuekin bat-ez egitea, eta guk onen onena izango degu erdira jo, ta tokatzen dan erria tokatzen dala antxe bildu ta kitxa.

Ondo aldrizkiozute? Zeñi ote da erdi erdiko errí ori? Deba edo olakoren bat? Al ala balitz; preskata eder bat artuko genduke beintzat eta.

Agindu ba nere lagunak, ta datozen illaren zapira arte luzenez, Jaungoikuak nai badu.

"Maitxo" ri oarrá. — Bein bultzira ezkerro, Deba ala Zarautz berdin-tsu zaizute. Arratsaldean ere garai beraen itzuliko zurate bai Zarautz bai Deba'tik: Zarautz'en bultzia lentxilago artzen. Biyar zortzi Zarautza beraz?

Iparragirre

Atsegifiez irakurri degu, osteguneko "Euzkadi"n, "Iparragirre" ta bere sendiatzaz "Jose Maria de Ojardide" idazle laicak argitaldu duen idazki jatorra. Eto gure ustez beintzat, pozik irakurrik litzake "Iparragirre" zanaren alabarekin egindako elkarritzeta bat, aita zanaren berriak eta Euskalerrira etortzeak eman dizkion biozkadak aitatuaz. Irakurterik izango ote degu?

OTARRA

Izkeria batzen ezkutaldi aurrean

(Jarrapena)

Lerro auekin jarraitzen du Madrid'eko izparringiak:

"Españar elea ta gure antzifiatasun agerkar bizia izatea nalkoa litzake euskeria ta euskal elertiarri begiratzeko.

Ta gañera ez da espaiarrentzat au bakarra Aitor'en izkuntzaren alde ona, ez. Antzifiatasun ikaskizun osoak ezin egin d'itezke izkeria eder ori sakonkiro ezagutu gabe.

España'ko Edestia ta bere biztanleentzak edesten dituen agiri bereziak, ez dira erromatarren garaian itzaltzen, ez askoz gorago irixten dira. Beren esanai adierazteko, etzaigu gelditzen gaurko eguna

nean euskera agurgariaren lagun-tza baizik.

Latereak españiar romanzetako agerralditan daukan eraldatze ta aldaketa dagozien ikaskizunak egiteko ere euskera txit laguntzalle ona degu.

Ala diote, Jakitun Batzarreko len-dakari nekagaitza bezela lan zaizabei lotuta dabiltsanak.

(Jarratzeko).

ITURRI-TXIKI

Ez idazpuru, ez idazpeko

ONELAXE ETORRI ZAIT ETA
ONELAXE DIJUA

Zarautzko Barrena'tar neskatzka arrigarri orrentzat gai xamurra, eztia, dala ta biurtu det olerki au. Jatorriz Italiako da. Izenez, "La Rondinella". Tommaso Grossi, olerka ri bikaiñak sumatua. Bat baño geyago dira obeki biurtu lezatekenak. Oyentzako akullu ordez, beste asmorik gabe, or dijioa.

Txoriya,
Txori aul bidezkarria,
Auxe jakin nai nuke:
Nere leio gafiean
Goizero abestean,
Zertxo esan nai zenuke?

Badakit.
Zauda bakar bakarrik.
¿Nora joan da senarra?
¿Ez altaiztu etorríko?
¿Ez al da ba arkituko,
Zu bezela, bakarra?

Josita
Zure izkuntza polita
Malko bero mardulez,
Negar zazu gau ta egun,
Zure buruba slargun
Ikuñirik negarrez.

Eta esan,
Itza dijoan egan:
Zugatik arkitzen naiz
Betillun, atoz, atoz;
Artuko zaitut gogoz;
Laixtar, zu gabe, ilko naiz.

;Au misia,
Zu billatu ezifia...!
;Etzaitut billatuko...!
Igotzen naiz mendira.
Jexten naiz leko ibaira
Eguna argitu orduko...

Enadatxo gaixoa:
Zauda ixillik; nik ere,
Zure lez, badet nere
Biotzko malkoa.

Agorra,
Gero negu gogorra
Badator ondorean.
Zuk, beti bidezkarri.
Igesko yozu otzari
Ni emen nagon artean.

Ibai eder zabalak,
Zumar, aritz, makalak,
Mendi berrik,
Zelai aundik,
Itxaso arrigarri,
Kixkalitako ondarra,
Katmotzan orru tzarra,
Beltzaren arpegia,
Denak zure ega pean,
¿Nolaz era obean?

Gurutze bat, udaberrin,
Lur busti onen gañean
Ikusten dezunearan,
Egak bildu, bizkor egin
Agurrik ederrenak
Abestuz ificio bezela,
Eran dezan malko epela
Lur busti aren barrenak.
Amasa, Dagonilla.

Donostia

Arpidea. — "Euzkadi" izparringiak bere lankide "Auxuberro", Saint-Pierre yaunak Cartago'ko gongotzian-errrian abadegeitarako betiko ikasketa-sari bat jarri ta bertako se-me batek abade-ikasketak dubairik egin ditzen, arpida bat irikita dauka. Arpida ontao jarztekiko nik artutako emaitzak oek dira:

Muxika'tar Toribio, 5; Muxika'tar Gotzon, 2; J. L. E. 5; Atarrane, 5; Zumalakarregi'tar Jokin, 10; Olasagasti'tar Erralimunda, 5; Primitivo Caballero, 5; Erdiziatar Pantzeaka, 5; Iraizoztar Jen, 5

Guztira, 47 laurleko.

Estrapadazaleak. — "Amaikak bat", Kirol batzokiak, aurteno trenero estropada aundietako, bere arraunkalariak ondo gertu ditezen, diru laguntza euskauaz euskeraz ta erderaz egindako orriak zabaldu ditu.

Eskari orri erantzute arren, arraun kalarri oien alde, Eusko Etxean arpidea irikida. Laurleko pilla bat bildu da. Iñoi ezer eman nai badu Eusko Etxera zuzendu.

Orri beltza. — Leklker, eta Urangatar Joseba, Eusko Etxeko bazkide zintzoa il da. Bere aberria ezagutu ta biotzez maite zuben euskaltzale sutsua zan.

Beti euskeraz, ta euskerari lagun-tzeko, beti gertu zegoan gizon leialta atsegina, gure artetik juan zalgu.

Irakurle: Otoi egiz Jaunari, Berak Kistar onaizt eskefita daukan Donoki zoriontsua, Joseba zintzoaren gogo onak iritxi dezan.

ATARRENE

Oria

Eriotza. — Asteazkenean il zan egun batuetako gaxoaldiaaren urena Eizmendi'tar Pedro gizon gaztea. G. B.

Laguntzen diet atsekabean bere sendikoi.

Zorionak. — Egun batzuek zauritu ta oean igaro ondoren asi da berriro lanean Igartua'tar Todor.

La Zierba autojiroa. — Pozik egon gera aurreko egun auetan Zierba jaunaren autojiroaren ibillerari begira. Jende asko batu zan gu beze-laxe ikusteko zaleturik. Ez du egazkin onek besteak ainbat leku bearjetiko bada.

Igarillariak. — Emengo igarillari itaoak txapeltzarako gertutzen gogor ari dira. Oraingo onetan Weismuller'en markik ederrenak ere au-tziko diralakoan gaude. Igarillariak alakoak baila! Iraibatzunak sari ederra agindua dauke.

"Alkar". — Ildaria'tar Joseba "Ar-gia" saltzaileak Otaño'tar Pedro Marí'ren olerki liburu asko saldu ditu la entzun degu. Liburu eder ori nai duanak azkar ibili bearko du orain-txe.

TXALDATXUR

Diatzun

Aurreneko alidz nator EL DIA'ko "Euskal Orri" ontara, garala da ta, Luzea jauna.

— Il onen 31'an Itziaz'erako asmo-tan gera cmengo Luistar talde bat, ta beragatik Itxasurre'rei, "Enara", "Arkale" ta idazle au, eusko idazlien otoruntzako artu ditzala; bar-katu berandutxo egin deguilako.

Entzun det "Euskaltzaleak" bazi-kide gutxi xamar dagola. ¿Egia ote da? Ia ba lenbailen erabaki arpide-tzia ta eman izena "Mirentxu"ri orrela euskera indartu dezagun.

— Aurtzen udarak ez lagundu arren, atzerriko jende asko dago.

UTARRE

Para muebles

LA QUE MAS BARATO VENDE ES

LA AMUEBLADORA DE GROS

Paseo de Colón, 9. Teléfono, 1-30-95.

Sidra Michelena

CASA FUNDADA EN 1892

Medalla de oro

Pidase en todos los buenos Hoteles y tiendas de comestibles.

BANCA CAFRANGA

COMPRO TODA CLASE DE VALORES LOCALES, NACIONALES, etc.

VENDE VALORES A PLAZOS CON 369 PTAS. PAGANDO 36,90 al mes, en 10 meses puede adquirir un Titulo del Estado rentado el 4% de 500 ptas.

CAMBIO ORDENES DE BOLSA CHEQUES DE VIAJE.

VIAJES :: NAVIGACION :: TURISMO

Avenida, 16 SAN SEBASTIAN

VIDA RELIGIOSA

SABADO 16 DE AGOSTO

Santos de hoy:

Ss. Joaquín, padre de la Virgen María; Roque, cf.; Tito, dc., Diomedes, médico, Ambrosio, mrs.; Simpliciano, Eleuterio, obs.; Serena, Arsacio.

Santos de mañana:

X después de Pentecostés. Ss. Jancinto, cf.; Myrón, pb., Liberato, ab.; Bonifacio, dc., mrs.

SAN JOAQUIN, PADRE DE LA VIRGEN SANTIMA, CONFESOR

La Iglesia, queriendo asociar a San Joaquín al triunfo de su hija bendita, ha trasladado su fiesta del 20 de Marzo a hoy, León XIII, que en el bautismo había recibido el nombre de Joaquín, elevó esta solemnidad y la de Santa Ana al rito de doble de 2.ª clase (1879).

Joaquín y Ana, dice San Epifanio, se atrajeron por una vida irrepreensible las divinas bendiciones y merecieron tener como fruto de su unión a la Santísima Virgen María, templo y Madre de Dios. Joaquín, Ana y María ofrecían los tres un sacrificio de alabanza a la Trinidad. El nombre de Joaquín significa "preparación del Señor", y uno fué él, en efecto, quien preparó en la Santísima Virgen el Templo del Señor.

Por eso, el Intróito y el Gradual encarecen las virtudes de este santo Confesor, recordándonos las muchas limosnas que él hacía, pues que según una piadosa tradición, dividía sus bienes en tres partes, la primera para el Templo y sus ministros, y la otra para los pobres viudas y huérfanos, no reservando más que la tercera para sí y para los suyos.

Bienaventurada pareja, dice a su vez San Juan Damasceno, toda la creación os es deudora, pues que por vosotros ha podido ofrecer su Criador un presente sobre todos los presentes, la santa Madre, la única que era digna de ese Criador. Alégrate, Joaquín, porque un Hijo nios ha nacido de tu Hija". El "Evangelio" tiende a demostrarlos la procedencia real de ese Hijo, porque José, Hijo de Jacob, al desposarse con María, hija de Joaquín o Heliacin, hizo de Jesús el heredero legal de David.

Como quiera que la gracia perfecciona a la naturaleza sin destruirla, puede afirmarse que Joaquín, unido como San José y Santa Ana con lazo apretadísimo a la Madre de Dios y a su Hijo, está llamado a ejercer una tutela perpetua sobre la Iglesia, prolongación de Jesús, y aun sobre nuestras almas, que en María tienen una Madre.

Ofrezcamos en este día a Dios el santo Sacrificio en honor del Patriarca San Joaquín, Padre de la Virgen María, a fin de que su oración, junta con la de su esposa y la de su bendita Hija, nos merezca la entera remisión de nuestros pecados y la gloria perdurable".

PARROQUIA DEL BUEN PASTOR

Apostolado de la Oración.—Cultos mensuales para mañana tercer domingo de mes.

Por la mañana, comuniones generales después de las misas de seis y siete y media, aplicación de esta última misa a las intenciones de este Centro.

Por la tarde, a las siete, exposición de S. D. M., Santo Rosario, acto de consagración, sermón, canticos y reserva, terminándose con la procesión del Corazón de Jesús por el interior del Templo.

Ocupará la Sagrada Cátedra el presbítero don José Gabriel Mugica. Para inscripciones y escapularios la mesa petitoria. Al final de la

función se hará la imposición de escapularios a los nuevos socios.

PARROQUIA DE SAN VICENTE

Esta tarde a las ocho tendrá lugar la terminación de la Novena al Glorioso San Roque, especial abogado contra la peste.

Mañana como tercer domingo del mes se celebrarán los cultos en honor del Santísimo Sacramento. A las siete será la Comunión de la Cofradía del Santísimo Sacramento; a las diez, Misa mayor con Exposición de S. D. M. y la función de la tarde con la Procesión Eucarística a las ocho en punto.